

Välkommen- möte med Nationell skolformsförening förskola

Agenda

- Välkomna- fokus på undervisningsuppdraget i förskolan
- Bo Janssons utredning Tid för undervisningsuppdraget- åtgärder för god undervisning och läraryrkets attraktivitet
 - Pontus Bäckström, Samhällspolitisk chef Sveriges Lärare
- Balans mellan undervisning och undervisningsanknutet arbete
 - Erfarenhetsutbyte i grupp
 - Lokala erfarenheter från Uddevalla
 - Jenny Bandhede, Uddevalla lokalförening

Pågående arbete för reglering av förskollärares förutsättningar

Tid för undervisnings- uppdraget (SOU 2025:26)

Utredningens förslag

- Hela arbetstiden som utgångspunkt, regleras i skollag och förordning.
- Regleringen definierar *undervisningsuppdraget* som består av (Skollagen 2 kap 12§):
 1. Undervisningstiden (dvs genomförandet av undervisningen med eleverna)
 2. Tid för planering, uppföljning och annat arbete som rör undervisningen
- ”Övrig tid” används tex för APT, mentorskap, ämnesansvar, ställtid etc.

Utredningens förslag

- Regleringen bygger på att de så kallade *ramfaktorerna* dimensioneras i förhållande till varandra för att ge undervisningen goda förutsättningar.
- Vid bedömningen av omfattningen av en lärares planeringstid ska följande beaktas (förordning):
 1. barngruppernas storlek,
 2. antal förskollärare i gruppen
 3. antalet barn i behov av särskilt stöd
 4. andra omständigheter av betydelse för barn eller lärare.

Utredningens förslag

- Exempel på förslag för minskad undervisningsnära dokumentation:
 1. **Information om barns och elevers utveckling** ska ske vid tillfällen som bestäms av skolan eller förskolan, i stället för som idag ”fortlöpande”.
 2. Användningen av **digitala system och verktyg** i skolväsendet ska utredas vidare med fokus på bland annat arbetsmiljö.

Konsekvensanalysen

- Förslagen föreslås träda i kraft 1 juli 2027.
- Fullt utbyggt 2,5 miljarder årligen. Finansieras genom medel från statsbidragen för stärkt kunskapsutveckling och statsbidraget för personalförstärkningar.
- Ingen statlig finansiering för planeringstid i förskolan och fritidshemmet maa ”den flexibilitet som regelverket medger”.

Effekter för lärare i förskolan

Tabell X. Timmar planeringstid som lärare har i genomsnitt under vecka 5

Timmar planeringstid	Genomsnitt	Standardavvikelse
Enskild	1,8	1,0
Kollegial	1,4	0,7
Summa	3,1	1,3
Rimlig tid*	4,8	1,7
Diff mot dagens	1,7	1,7

Baseras på svar från 1 045 lärare.

**Rimlig tid avser svaret på frågan "Om man skulle reglera en minsta mängd planeringstid per vecka för en heltidstjänst i din befattning och skolform, vad skulle då vara rimligt?"*

Effekter för lärare i förskolan

Tabell X. Genomsnittlig planeringstid och andel lärare som har mer eller mindre planeringstid än 5 timmar, i enlighet med utredningens förslag

Planeringstid (enskild och med kollegor)	Genomsnitt (heltidstjänster)	Antal	Andel
Under 5 timmar/v	2,8	937	90%
5 timmar/v	5	56	5%
Mer än 5 timmar/v	6	52	5%
Totalt	3,1	1045	100%

Utredningen om en likvärdig förskola av god kvalitet med obligatorisk språkförskola (U 2024:04)

Gruppstorlekar, personaltäthet och särskilt stöd i förskolan

Tabell 1. Det genomsnittliga antalet barn i barngruppen den 2 februari (vecka 5) 2023 uppdelat per storlek på barngruppen som förskolläraren arbetar i. Baserat på 1 227 svar.

Barngrupp	Antal respondenter	Antal barn i barngrupp			Antal barn som förskolläraren har undervisningsansvar för			Andel barngrupper som överskrider Skolverkets riktmärken	Rimlig storlek på barngrupp enligt förskollärare
		P ₁₀	Medelvärde	P ₉₀	P ₁₀	Medelvärde	P ₉₀	Procent	Medelvärde
Yngre barn (1–3 år)	508	11	15	19	8	15	19	84 %	11
Äldre barn (4–5 år)	524	15	21	26	10	19	25	89 %	15
Åldersblandad grupp	195	15	20	26	8	17	22	—	14

Sveriges Lärares Statistiska faktablad, 2023

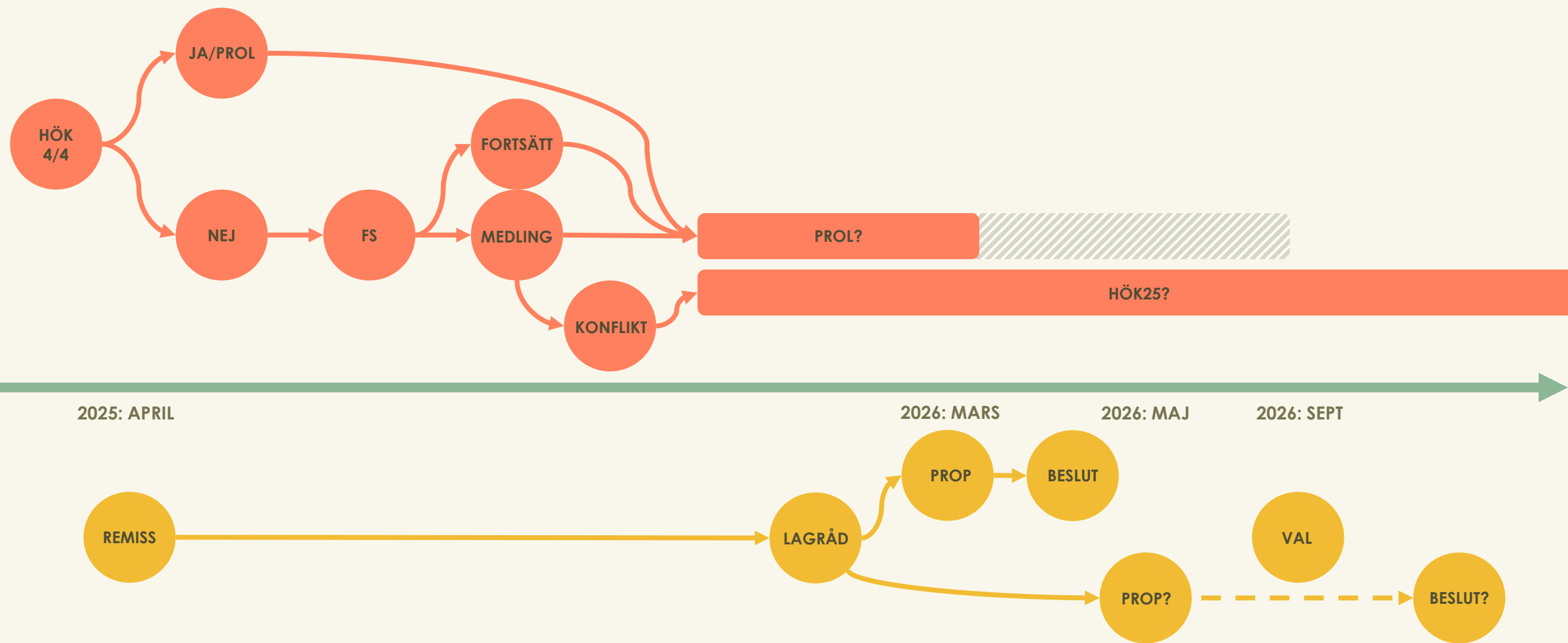
Direktiven

Utredaren ska bl.a.

- föreslå en reglering som säkerställer att barngrupper på alla förskolor har lämplig storlek och överväga om det även behövs en reglering för att säkerställa lämplig personaltäthet,
- överväga och föreslå andra åtgärder förutom reglering för att säkerställa att alla barngrupper har lämplig storlek,

Tidslinjen SOU 2025:26 och HÖK

Tack!

Tid för undervisningsuppdraget - åtgärder för god undervisning och läraryrkets attraktivitet

Balans mellan undervisning och undervisningsanknutet arbete

Gruppdiskussion

- Vad är undervisning och undervisningsanknutet arbete?
- Vad är en rimlig dimensionering mellan undervisning och undervisningsanknutet arbete?

Dimensionering Uddevalla

Ett exempel från Uddevalla

Ett nedslag mitt i tjänsteplaneringsprocessen - inget facit

Vårt syfte: Synliggöra bristen på balans mellan krav och resurser genom

1. att synliggöra alla de arbetsuppgifter vi har; arbetsuppgifter som jag påstår vida överstiger en heltidstjänst
 2. att synliggöra att majoriteten av tiden vi har till vårt förfogande redan är uppbokad.
- Hjälp att sätta ord på vad det måste finnas tid avsatt för om vi skall kunna göra vårt uppdrag enligt styrdokumentet.
 - Hjälp att tidsbestämma uppgifterna som behöver göras
 - Hjälp att prioritera bland dem.

Det som inte ryms måste skalas bort. Denna process måste dokumenteras så att det syns att det är arbetsmiljöåtgärder som görs.

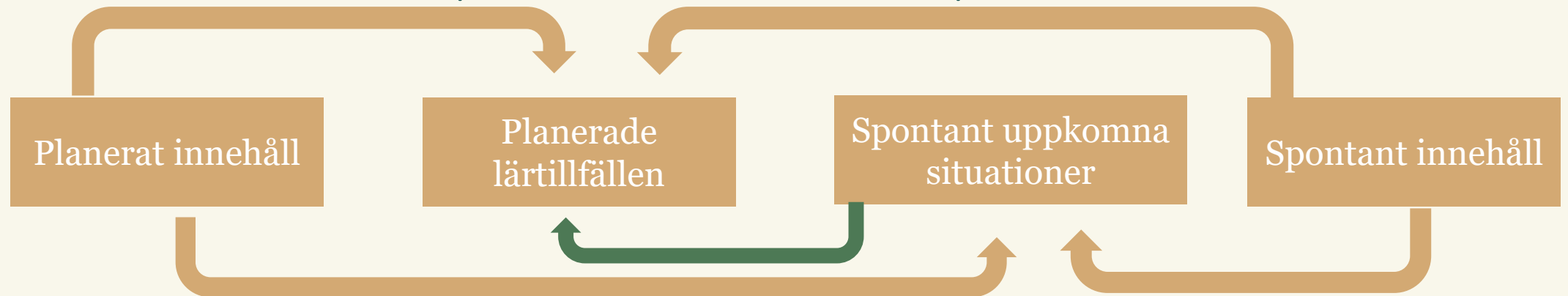
Undervisning

Allt målstyrt arbete i barngrupp; spontant, planerat och situationsstyrt.

Det vi gör i barngrupp när vi har vårt fokus på barns lärande...

Det vi gör i barngrupp när vi presenterar eller fångar upp och vidareutvecklar ett innehåll utifrån kännedom om barnens proximala utvecklingszon...

Det vi gör i barngrupp när vi fyller vardagens planerade, förutsedda och spontana lärtillfällen med ett välplanerat innehåll för alla barn.

Ett undervisande och omsorgsfullt förhållningssätt i alla möten med barnen.

Undervisnings- anknutet arbete

- Kartlägga barngruppens behov och förutsättningar
- Kartlägga varje barns nuvarande kunskaper och erfarenheter
- Grovplanera kommande innehåll och arbetsformer
- Planera anpassningar och särskilt stöd
- Utveckla pedagogiska miljöer
- ...och arbetsformer
- ...och normer och förhållningssätt
- ...som stödjer undervisningens innehåll
- Följa upp anpassning och särskilt stöd
- Följa upp, utvärdera och utveckla undervisningens och utbildningens kvalitet och effekt genom barns förändrade kunnande och i förhållande till läroplanens målområden.

Undervisnings- anknutet arbete

- Kontinuerligt analysera förskolans kvalitet, hur läroplansmålen integreras med varandra och bildar en helhet i utbildningen samt barnens möjligheter till omsorg samt förutsättningar för utveckling och lärande.
- Kritiskt granska utvärderingsmetoder.
- Identifiera utvecklingsområden och vidta åtgärder för att öka kvaliteten; förskolans organisation, innehåll och genomförande.

Undervisnings- anknutet arbete

- Kontinuerligt analysera enskilda barns kunskapsnivå och proximala zon inom läroplanens målområden
- planera enskilda lärmoment
- Förbereda undervisningsmaterial
- iordningställa undervisningsmiljön set-up
- återställa undervisningsmiljön
- ta hand om undervisningsmaterial
- ta hand om dokumentationer och alster
- skriva ner reflektioner
- analysera resultatet och planera för vidare progression.
- Planera, genomföra (och publicera) pedagogisk dokumentation för återkoppling till barn/föräldrar/till utvecklingssamtal.

Undervisnings- anknutet arbete?

- Skapa stödmaterial? Bildstöd; strategistöd, strukturstöd.
- Vid behov planera, genomföra och dokumentera samverkan med andra professioner kring barns stödbehov.
Skriva kartläggningar och handlingsplaner enskilt barn/grupp
- Kompetensutveckling genom att läsa forskning, delta i fortbildning och kollegialt lärande.
- Systematiskt kvalitetsarbete, inrapportering av ”kvalitetsmått” och gemensam avrapportering i arbetsgivares dokument för ändamålet.
- Planera, genomföra och dokumentera ordinarie utvecklingssamtal, samt inskolningssamtal, utskolningssamtal, överlämningssamtal, (Förstärkt överlämning) SIP-möten och möten med spec-ped, logoped, psykolog, kurator, BVC, Soc

Övrigt arbete

- APT
- Läsa information på mail, teams, sms, intranät, protokoll och minnesanteckningar, informationstavlor etc.
- Schemaläggning, schemajustering vid sjukdom, tidrapportering
- Tillbudsrapportering, medarbetarenkät och systematiskt arbetsmiljöarbete
- medarbetarsamtal/löneprocess
- Friskvårdstimme, paus, ställtid, transporttid
- Introduktion för nyanställda
- Mentorskap nyanställda, VFU, handledning prao
- Obligatoriska utbildningar i HLR-första hjälpen, brandskydd
- Krisgrupp och diverse andra grupper

Petra Hultqvist, Jönköping
petra.hultqvist@fvsverigeslarare.se

Anna-Mia Nilsson, Göteborg
anna-mia.nilsson@fvsverigeslarare.se

Cecilia Bross, Stockholm
cecilia.bross@fvsverigeslarare.se

Emmelie Persson, Östersund
emmelie.persson@fvsverigeslarare.se

Johan Eckman, Malmö
johan.eckman@fvsverigeslarare.se

Jenny Bandhede, Uddevalla
jenny.bandhede@fvsverigeslarare.se

